

AKADEMIA MORSKA W GDYNI
Wydział Przedsiębiorczości i Towaroznawstwa

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	w jęz. polskim	EKONOMIKA I POLITYKA TRANSPORTOWA TRANSPORT ECONOMICS AND POLICY
			w jęz. angielskim	

Kierunek	Innowacyjna Gospodarka
Specjalność	Systemy Transportowe i Logistyczne
Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Status przedmiotu	obowiązkowy
Rygor	egzamin

Semestr studiów	Liczba punktów ECTS	Liczba godzin w tygodniu				Liczba godzin w semestrze			
		W	C	L	P	W	C	L	P
III	4	3	-	-	-	45	-	-	-
Razem w czasie studiów						45			

Wymagania w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji

Znajomość podstawowych kategorii ekonomicznych z zakresu mikroekonomii i makroekonomii oraz relacji istniejących między nimi, jak również mechanizmów funkcjonowania gospodarki narodowej.

Cele przedmiotu

Przekazanie studentowi podstawowej wiedzy dotyczącej funkcjonowania sektora transportu w gospodarce narodowej, a także regionalnej i globalnej w warunkach realizacji strategii zrównoważonego rozwoju.
Zapoznanie studenta z podstawową wiedzą z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej w transporcie [normy i reguły prawne, organizacyjne i etyczne] oraz mechanizmem funkcjonowania rynków transportowych.
Wyposażenie studenta w niezbędny zasób wiedzy i umiejętności koniecznych do prawidłowego identyfikowania i interpretowania zjawisk i procesów realizowanych w sektorze transportu oraz pozyskiwania danych statystycznych koniecznych do ich analizy i oceny.
Przekazanie wiedzy z zakresu innowacji w transporcie oraz wyposażenie studenta w umiejętności niezbędne do wspomagania procesów innowacyjnych w tym sektorze gospodarki.
Zapoznanie studenta z mechanizmami regulacji systemów transportowych i ich transformacji wraz z przyswojeniem umiejętności prawidłowego posługiwania się instrumentami ze sfery polityki transportowej w celu kształtowania zrównoważonych systemów transportowych.
Kształtowanie świadomości rozwiązywania konfliktów społecznych, środowiskowych, przestrzennych i ekonomicznych w obszarze transportu w sposób zgodny z paradygmatem zrównoważonego rozwoju i etyką zawodową oraz postaw i zachowań zorientowanych na stałe uzupełnianie i doskonalenie posiadanej wiedzy i umiejętności zawodowych.

Osiągane efekty kształcenia dla przedmiotu (EKP)

Symbol	Po zakończeniu przedmiotu student:	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia
EKP_01	definiuje, identyfikuje i interpretuje podstawowe prawa i prawidłowości występujące w transporcie, oceniając prawidłowo miejsce i funkcje tego sektora w gospodarce narodowej.	K_W07, K_W12, K-U01, K_U02, K_U08, K_K04
EKP_02	definiuje istotę ekonomiczną produktu transportowego i kategoryzuje jego cechy	K_W02, K_W07,

	użytkowe, operując sprawnie aparatem narzędziowym służącym do pomiaru jakości produktu transportowego.	K_K04
EKP_03	łączy zjawiska ze sfery funkcjonowania systemu transportowego i jego otoczenia, rekomendując rozwiązania z zakresu ograniczania kosztów zewnętrznych transportu wraz z uzasadnieniem konieczności ich internalizacji za pomocą formuły SMCP.	K_W02, K_W07, K_W12, K_U05, K_U08, K_K04
EKP_04	charakteryzuje i porządkuje rynki transportowe według ich segmentów i typów oraz wartościuje poszczególne segmenty rynków transportowych, operując swobodnie terminologią i narzędziami z zakresu ich analizy.	K_W02, K_W07, K_U01, K_U02, K_K01
EKP_05	opisuje system regulacji sektora transportu oraz charakteryzuje jego strukturę i mechanizm funkcjonowania, klasyfikując i kategoryzując podstawowe metody i instrumenty regulacji publicznej sektora transportu	K_W02, K_W03, K_W07, KW_08, KU_05, K_K04
EKP_06	wskazuje podstawowe cele, metody i narzędzia polityki transportowej opartej na strategii zrównoważonego rozwoju oraz rekomenduje techniki i formy wdrażania proinnowacyjnych rozwiązań w transporcie	K_W03, K_W07, K_W08, K_W12, K_U05, K_U08, K_K04
EKP_07	zna, rozróżnia i charakteryzuje podstawowe metody i narzędzia badania ekonomicznej efektywności inwestycji transportowych oraz źródła i innowacyjne formy ich finansowania.	K_W03, K_W07, K_W12, K_U02, K_U08, K_K04
EKP_08	śledzi bieżącą literaturę i wydarzenia ze sfery ekonomiczno-aspołecznej i technicznej sektora TSL demonstrując potrzebę ciągłego kształcenia się, jak również opisuje poprawnie współzależności ekonomiczno-społeczne w obszarze transportu, a także działa odpowiedzialnie i aktywnie na rzecz podnoszenia kompetencji zawodowych i promocji zrównoważonej mobilności.	K_W03, K_W08, K_U05, K_U08, K_K01, K_K06.

Treści programowe	Liczba godzin				Odniesienie do EKP
	W	C	L	P	
Prezentacja programu i literatury przedmiotu. Wymogi formalno-merytoryczne dotyczące zaliczenia przedmiotu. Ekonomia transportu jako dyscyplina naukowa i dydaktyczna. Przedmiot i zakres badań. Metody i narzędzia badawcze. Podstawowe prawa i prawidłowości w transporcie. Ekonomia transportu a ekonomiki branżowe w transporcie. Transport, spedycja i logistyka - wzajemne relacje i uwarunkowania rozwoju. Ekonomia transportu wobec współczesnych wyzwań transportowych.	2				EKP_01; EKP_08
Istota, formy i charakter działalności transportowej; Charakterystyka działalności transportowej. Procesy produkcji i reprodukcji w transporcie – rodzaje, fazy i cykle. Analiza procesów produkcji transportowej w aspekcie ekonomicznym, organizacyjno-handlowym oraz techniczno-technologicznym. Cechy szczególne i właściwości działalności transportowej oraz ich skutki. Mierniki produkcji w transporcie.	3				EKP_01; EKP_08
Produkt transportowy i jego cechy. Rodzaje produktów i ich zróżnicowanie w kategoriach techniczno-ekonomicznych. Procesy produkcji w transporcie a produkty transportowe. Wartość i wartość użytkowa usługi transportowej. Użyteczność – pojęcie i przekroje użyteczności produktu transportowego Jakość produktu - pojęcie jakości usługi transportowej i metody jej mierzenia. Jakość produktu i jej relacje z jego ceną.	4				EKP_02
Transportochłonność gospodarki i kapitałochłonność przyrostowa produkcji transportowej - pojęcia i mierniki. Transport w gospodarce narodowej - jego znaczenie i funkcje. Transport w procesie tworzenia i podziału produktu krajowego brutto. Sektor transportu i system transportowy - jego otoczenie krajowe i międzynarodowe. Mierniki oceny efektywności sektora transportu. Rola czynnika czasu w transporcie. Transport w logistyce. Logistyczne koncepcje zarządzania w transporcie.	4				EKP_03
Transport a lokalizacja produkcji i osadnictwa – powstawanie potrzeb transportowych i ich długookresowe planowanie. Komplementarność i substytucyjność w transporcie. Transport w układzie funkcjonalno-przestrzennym gospodarki. Transport a modele przestrzennego zagospodarowania kraju. Dostępność transportowa i metody jej pomiaru.	2				EKP_01; EKP_03

System transportowy i – jego struktura i miejsce w układzie przemysłów sieciowych. Przemysły sieciowe - ich charakterystyka i struktura rzeczowa. System infrastruktury technicznej i jego podstawowe podsystemy. Podsystem infrastruktury transportu. Sieć infrastruktury transportu i jej struktura. Miejsce i funkcje podsystemu infrastruktury transportu w systemie transportowym i w układzie jego elementów składowych. Podsystemy transportowe – ich rodzaje i klasyfikacja. Efektywność funkcjonowania systemów transportowych - ocena mikro- i makroekonomiczna.	4				EKP_ 03; EKP_ 08
Transport multimodalny i intermodalny - uwarunkowania jego rozwoju; Transport intermodalny, transport kombinowany i oraz bimodalny – pojęcia, istota i charakter prawno-ekonomiczny. Cechy i zasady funkcjonowania transportu intermodalnego – podstawowe technologie przewozu jednostek intermodalnych. Uwarunkowania rozwoju - aspekty organizacyjno-prawne i techniczno-technologiczne. Logistyczne łańcuchy i sieci dostaw a rozwój transportu kombinowanego. Centra dystrybucyjno-logistyczne i platformy logistyczne, jako czynniki warunkujące rozwój transportu intermodalnego. Komodalność transportu. Innowacyjne rozwiązania transportowe w transporcie.	4				EKP_ 06; EKP_ 08
Koszty w transporcie – aspekty mikro- i makroekonomiczne; Zasoby i czynniki produkcji oraz koszty w transporcie – pojęcie i rodzaje kosztów oraz klasyfikacja kosztów. Koszty stałe i zmienne, bezpośrednie i pośrednie, koszty mikro- i makroekonomiczne. Koszty zewnętrzne w transporcie – pojęcie, rodzaje i struktura kosztów. Internalizacja kosztów – metody internalizacji.	3				EKP_ 02; EKP_ 08
Rynki transportowe i mechanizm ich funkcjonowania. Pojęcie, elementy składowe i struktura rynku transportowego. Rodzaje rynków transportowych - rynki jako kategorie przestrzenne i ekonomiczne. Typy rynków i mechanizmów funkcjonowania rynków transportowych. Segmentacja rynków i jej znaczenie w analizie rynkowej. Rynki transportowe a rynki towarowe – relacje popytowo-podażowe. Dynamika rynków transportowych - jej przyczyny i skutki mikro- i makroekonomiczne .	4				EKP_ 04; EKP_ 08
Ceny za usługi transportowe i metody ich ustalania. Rodzaje cen. Funkcje cen i zasady różnicowania cen - różniczki poziome i pionowe. Taryfy transportowe i ich rodzaje. Ceny a jakość produktu transportowego. Ceny za usługi sieciowe – formy i rodzaje odpłatności użytkownika. Koncepcje budowy cen na bazie społecznych kosztów krańcowych. Ceny usług transportowych a ceny finalne dóbr.	3				EKP_ 04; EKP_ 05
Inwestycje infrastrukturalne w transporcie. Podstawowe metody i narzędzia badania ekonomicznej efektywności inwestycji transportowych (CBA, BCA, NPV, ENPV). Źródła i formy ich finansowania inwestycji transportowych. Innowacyjne metody finansowania i zarządzania projektami inwestycyjnymi w transporcie (PPP	3				EKP_07
Równowaga rynkowa w transporcie i warunki jej realizacji. Charakterystyka mechanizmu zgłoszeń popytu na usługi transportowe i jego realizacji – modele rozkładu popytu; strumienie zgłoszeń i metody ich analizy (teoria masowej obsługi, teoria kolejek). Modele równowagi rynkowej. Model równowagi naturalnej rynku transportowego i jego ocena ekonomiczna. Stany nierównowagi rynkowej i ich skutki mikro- i makroekonomiczne. .	3				EKP_ 04; EKP_ 06
Regulacja i deregulacja w transporcie - polityka transportowa; Problemy regulacji sektora transportu. Formy, metody i narzędzia regulacji sfery realnej transportu. Polityka transportowa jako narzędzie regulacji systemu transportowego - jej cele, formy i instrumenty realizacji. Polityka transportowa a inne polityki sektorowe i horyzontalne państwa – problemy synergii. Polityka transportowa UE – geneza, założenia i cele oraz formy realizacji.	4				EKP_ 05; EKP_ 06
Metody i formy regulacji rynków transportowych. Narzędzia regulacji rynków transportowych. Organizacja rynków transportowych - zasady i modele organizacji rynków. Rola i funkcje zarządcy sieci infrastruktury transportu i regulatora rynku.	2				EKP_ 04; EKP_ 05

Liberalizacja rynków w transporcie - jej założenia, cele i efekty. Regulacja rynków a efektywność funkcjonowania mechanizmu rynkowego - granice regulacji rynków transportowych.					
Łącznie godzin	45	-	-	-	

Metody weryfikacji efektów kształcenia dla przedmiotu									
Symbol EKP	Test	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Sprawozdanie	Projekt	Prezentacja	Zaliczenie praktyczne	Inne
EKP_01			X						
EKP_02			X						
EKP_03			X						
EKP_04			X						X
EKP_05			X						X
EKP_06			X						
EKP_07			X						
EKP_08			X						X

Kryteria zaliczenia przedmiotu
Uzyskanie minimum 70 % łącznej liczby punktów na egzaminie pisemnym, obejmującym swym zakresem wszystkie założone przedmiotowe efekty kształcenia określone na poziomie minimalnym.
Uwaga: student otrzymuje ocenę powyżej dostatecznej, jeżeli uzyskane efekty kształcenia przekraczają wymagane minimum.

Nakład pracy studenta				
Forma aktywności	Szacunkowa liczba godzin przeznaczona na zrealizowanie aktywności			
	W	C	L	P
Godziny kontaktowe	45			
Czytanie literatury	26			
Przygotowanie do zajęć ćwiczeniowych, laboratoryjnych, projektowych	-			
Przygotowanie do egzaminu, zaliczenia	18			
Opracowanie dokumentacji projektu/sprawozdania	-			
Uczestnictwo w zaliczeniach i egzaminach	2			
Udział w konsultacjach	2			
Łącznie godzin	93			
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu	93			
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4			
	Liczba godzin		ECTS	
Obciążenie studenta związane z zajęciami praktycznymi	-		-	
Obciążenie studenta na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	49		2	

Literatura podstawowa
Transport; nowe wyzwania. Praca zb. pod red. K. Wojewódzkiej-Król i E. Załogi, PWN Warszawa 2016, Technologie transportowe. Prac. zb. pod red. L. Mindura, Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii i Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy. Warszawa – Radom, 2014, Koszty i opłaty w transporcie. Praca zb. pod red. M. Bąk. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego. Gdańsk 2009, Grzelakowski A. S., Matczak M., Przybyłowski A., Polityka transportowa Unii Europejskiej i jej implikacje dla systemów transportowych krajów członkowskich. Wydawnictwo Akademii Morskiej w Gdyni, Gdynia 2008, Formy i metody finansowania infrastruktury transportu w Polsce. Problemy optymalizacji systemu finansowania infrastruktury transportu. Praca zbiorowa pod red. A. S. Grzelakowskiego. Wyd. AM w Gdyni, Gdynia 2005.
Literatura uzupełniająca
Grzelakowski A.S., EU Transportation Sector Regulatory Mechanism and a Co-Modality of Transportation. [w:] Contemporary Transportation Systems. Selected Theoretical and Practical Problems. The Co-Modality of Transportation. Edited by R. Janecki, S. Krawiec, G. Sierpiński. Monografia. Wyd. Politechniki Śląskiej. Gliwice 2013, Rynek usług transportowych w Polsce. Pr. zb. Pod red. D. Rucińskiej. PWE, Warszawa 2015, Grzelakowski A. S., Internalisation of External Costs of Transportation as an Instrument of Optimisation of Transportation Markets and Systems in the EU Countries. [w:] Contemporary Transportation Systems. Selected Theoretical and Practical Problems. The Transportation as the Factor of the Socio-Economic Development of the Regions [red. R. Janecki, S. Krawiec, G. Sierpiński]. Monografia. Wydawnictwo Politechniki Śląskiej. Gliwice 2012,

Grzelakowski A. S., Transportation Markets as the Instruments Transportation Systems Regulation and Optimisation. Methodological Aspects. [w:] Contemporary Transportation Systems. Selected Theoretical And Practical Problems. The Development of Transportation Systems. Edited by: R. Janecki, G. Sierpiński. Wyd. Politechniki Śląskiej. Gliwice 2010, Mallard G, Glaister S.. Transport Economics. Theory, Application and Policy. Palgrave MacMillan, New York 2008, Daughety A. F, Analitical Studies in Transport Economics. Cambridge University Press. Cambridge 2008, Transport Infrastructure Investment. Options for Efficiency. Transport Research Centre. OECD/ITF 2008,

Osoba odpowiedzialna za przedmiot	
prof. dr hab. Andrzej S. Grzelakowski	KLiST
Pozostałe osoby prowadzące przedmiot	
-	-